

دوورگه‌ی کۆده‌کانی باران

دلشادی عومهرکاکی

بۆن/ئه‌لمانیایا

پیشه‌کی

له‌ رێگه‌ی براده‌ریکی دلسۆزه‌وه کتیبیکی خۆله‌میشره‌نگ له‌ به‌رگدام خوینده‌وه. پاشان ره‌نگ و ناوه‌رۆکی کتیبه‌که‌تان بۆ باس ده‌که‌م، ئیستا به‌کورتی ته‌نها ده‌لیم؛ (ئه‌رخه‌وانی یان وه‌نه‌وشه‌یی له‌ ناوه‌رۆکدا و تادوایی ..)

ئا، با بيمه‌وه سه‌ر باسی براده‌ره دلسۆزه‌که؛ ئه‌و ته‌واو بووبوو به‌ژیر تام و چریسه‌که و بروسکه ئه‌فسوناوییه‌کانی چیرۆک و په‌خشانه‌کانی (باران)ه‌وه، باران کچه نووسه‌ری کۆمه‌له‌ چیرۆکه‌که‌یه، به‌ناوی (نامه‌یه‌ک بۆ به‌هه‌شت)، له‌دوای دوو سی جار سه‌رکردنه سه‌ر لاپه‌ره قه‌ده‌ کراوه‌کانی (نامه‌یه‌ک بۆ به‌هه‌شت)، که‌م که‌م هیواش هیواش تیکه‌ل و ئاشنا به‌ نووسینه‌کانی ئه‌م خاتونه، (باران) ده‌بووم و قه‌ده‌ریک وازم لی ده‌هینا و سه‌رده‌میکی دی سه‌رم ده‌کرده‌وه سه‌ری، نه‌پینیه‌که‌ هه‌بوو، من نه‌مه‌دزانی بۆچی وه‌ک هه‌ندێ بابه‌تی دی ئه‌م ده‌قانه.

ئه‌م چیرۆک و په‌خشانه‌ی ئه‌م کچه‌ خۆ به‌ده‌سته‌وه ناده‌ن، سه‌ره‌تالیکم بۆ به‌ده‌سته‌وه‌نایه‌ت لی بدویم و رێگایه‌ک نادۆزمه‌وه پیاسه‌ی دلنایایی تیدا بکه‌م و پاشان به‌دوای خۆمدا خوینته‌ر به‌ کۆلان و شه‌قام و ژووره‌کانی (باران) دا بگه‌رینم. من ئیدی چه‌ند جارێک ئه‌وه‌کتیبه‌م له‌ملاولا و له‌ سه‌ر میز و له‌ پال کتیب و له‌ تاقی په‌نجه‌ره و زۆر شوینم پیکرد، وه‌ک بلێی، وه‌ک کتیبیک که‌ رۆحی تیدابیت وه‌ک گیانه‌وه‌ر و بونه‌وه‌ریک و گژوگیایه‌کی زیندوو یان گولیک، وه‌ک مرۆیه‌ک ته‌ماشام ده‌کرد و له‌نیو شانی کتیبه‌کانی ترم نه‌نا، وامده‌زانی به‌مه‌ ئه‌و زینده‌وه‌ره رۆحداره هه‌ناسه‌کانی خه‌فه ده‌بی و ته‌نگه‌نه‌فه‌س ده‌بی، ئیتر هه‌میشه له‌به‌ر چاوم بوو تا جارێک فرسه‌تی لی ده‌هینم و پیکه‌وه ده‌ست به‌قسان ده‌که‌ین و کتومت وه‌ک من و کتیبیک نا، وه‌ک من و کتیبیکی رۆح تیا زیندوو پیکه‌وه ده‌دوین و ئیدی ئاوه‌ها هه‌میشه بۆ ئه‌وکاته بۆ ئه‌و فرسه‌ته زیندوو ده‌گه‌رام

دوورگه‌ی کۆده‌کانی باران

دوورگه‌یه‌که له‌وێ خه‌یال هه‌زاران ئه‌وه‌نده‌ی تر به‌نیو باخه‌کانیدا ده‌گه‌رێ. له‌وێ جه‌سته ته‌واو له‌ژیر خۆر دا روت ده‌بیته‌وه و کزه‌ بای شیندار و مووه‌کانی مرۆف راست و تیژ راده‌وه‌ستین و پیست تور و گرژ ده‌که‌نه‌وه. ئه‌و دوورگه‌یه لاپه‌ره و دیر و وشه‌ پر گوزارشته‌کانی (باران)ه‌، کۆلان و شه‌قامه‌ ته‌ر و ره‌نگینه‌کانی (باران)ه‌ که‌ شه‌و به‌ ره‌نگه‌ ره‌شه‌که‌ی و گه‌رای وردبوونه‌وه‌ی ره‌نگه‌کان، هه‌زاران تۆنی ره‌نگاله‌ تری له‌ هه‌ناو دا وه‌ک گه‌رای ماسی ره‌نگاله‌یی له‌ نیو ده‌ریادا رشتوو. ره‌نگه‌کانی ناوه‌وه‌ی کتیبه‌ خۆله‌میشیه‌که‌ی (باران)م به‌ ئه‌رخه‌وانی دارئه‌رخه‌وان له‌ به‌هاریکی زه‌رددا پیش گوله‌سپیه‌کان، وه‌ک گولی سیو، ئه‌ودره‌خته نه‌ گه‌لا و نه‌ به‌روبوومی هه‌یه، یه‌ک پارچه ده‌بیته‌ گول، گولی ئه‌رخه‌وان، دره‌ختیک له‌ گول. من بۆخۆم دارئه‌رخه‌وان به‌ گولیک گه‌وره دیته‌ پیش چاوم، له‌و بچوکتیش گوله‌ وردیله خه‌مگین و چاو پر له‌ عه‌شقه‌که‌ی وه‌نه‌وشه‌یه. من نازانم، ئه‌وی نازداری و نیانی وه‌نه‌وشه‌ی نه‌دیبی و گولی نه‌دواندبی هه‌رگیز نازانی بۆ گول جوانه، به‌ ته‌نها ئه‌وانه‌ی له‌ جوانیه‌کانی گول تیده‌گه‌ن و ده‌زانن، هه‌ر ئه‌وانیش ده‌زانن که‌ جوانه و بۆ جوانه. (باران) وه‌ک وتم ئاوه‌ها نووسیویه‌تی که‌ سه‌ره‌تالیک نادا به‌ده‌سته‌وه لی باس بکه‌یت و لی ی بنووسی. (باران) ئه‌و کچه نووسه‌ره نادیاره‌ی وه‌ک دوورگه ئه‌فسوناوی و سیه‌راوییه‌که‌ی خۆی به‌ده‌ر ده‌خا و وه‌ک ئه‌وه‌ی به‌ ره‌نگی گوله‌کاندا رینگام هه‌لگرت،

بۆ چوونه ناو دوورگه ئه‌فسوناوییه‌که‌ی (باران). ته‌نها به‌م جووره ده‌توانم چه‌ند وینه‌یه‌کی خیرای ده‌نگه‌کانی (باران) بگرم و لی بدویم. کۆمه‌لی (کۆد) کۆمه‌لی (کلیل) کۆمه‌لی (پاسپۆرت) هه‌ن ده‌بی پیت بی و له‌ جه‌سته و رۆح و دل و سه‌ره‌تا له‌ هۆشتا ئه‌مانه هه‌مووی هه‌بن، ئه‌وسا هه‌ست به‌ بروسکه‌ی داهینان و ره‌نگ رشتنی ره‌نگه‌ دیمه‌ن و وشه‌ و سروه‌ی شه‌وه‌ تار و تاریکه‌کانی گوزارشتی (باران) ده‌که‌ی، (باران) له‌ (تراویله‌ی باله‌کاندا) ده‌لی: (ئاخر ئه‌وکاتانه‌ی ده‌بینم له‌ ده‌ره‌وه‌ باران ده‌باری، منیش له‌ ناوه‌وه‌ ده‌باریم به‌سه‌ر خۆمدا، به‌سه‌ر دلی خۆمدا که‌ هاوڕی هه‌میشه‌ییمه و هه‌لگری نه‌پینیه‌کانم). له‌ جیهانیکی

قه‌تیس بووی وه‌ستاو له به‌ستن و قه‌تماغی به‌ستنی هه‌موو دیمه‌نه‌کان که زیاتر گوزارشت له جه‌نگی ناوه‌وی دلی کچیک ده‌کات، ساتیک ده‌وروبه‌ر و جیهانه‌که‌ی به‌رامبه‌ری ده‌گورئ و ده‌خوینتیه‌وه، ساتیک خۆی به‌سه‌ر جیهانه‌که‌دا په‌رت و بلاو ده‌کاته‌وه. ئه‌وه‌تا یاری به‌گوله‌کان ده‌کا و ده‌ست به‌لق و چله‌کانیاندا ده‌هینئ و ئاویان ده‌دات، له‌گه‌ل چریکه و خویندنی بالنده‌کان بستن قاجی له زه‌وی به‌رز ده‌بیته‌وه. (باران) له‌ژیر گاریگه‌ری جوگرافیای خۆیدا له‌گوزاندایه‌ کاتی ته‌ماشای ده‌ره‌وی خۆی ده‌کات (پارچه ورد بووه‌کان، جیگای چۆلی گولدان، کۆمپیوته‌ریکی بیتین داگیرساو، دلۆپی تکاوی سارده‌وه‌بووی مۆمه‌کان)، (باران) له‌م جوگرافیایه‌دا تۆپوگرافیایه‌کی زیندوو بۆ رۆح و بۆ خۆشنودییه‌کانی پیش وه‌خت که له‌ دلی‌دا چه‌که‌ره‌ی دابوو دروست ده‌کات.

ده‌که‌ویته‌ گۆرینی ژووره‌که‌ی هه‌موو شتیکی ده‌گورئ (هه‌ر ئه‌مرو شته‌کانی ئه‌م ژووره ده‌گورم و دواي ناخه‌م)، (میژی نووسینه‌که‌ش له‌وبه‌ره‌وه داده‌نیم تا چاوم له‌ په‌نجه‌ره‌که و دیمه‌نی ده‌ره‌وه بی کاتی ده‌نووسم، ئاخه‌ر ئه‌و کاتانه‌ی ده‌بینم له‌ ده‌ره‌وه باران ده‌بارئ) وه‌ک له‌ پیشه‌وه به‌م په‌ره‌گرافه‌ی کۆتایی ده‌ستم پیکرد جه‌نگه‌که لیژده‌ایه (باران) باران کۆده کۆدیکی چر و پر له‌ نه‌ینی، باران کۆدی هه‌موو نه‌ینییه‌کانی رۆح و دل و جه‌سته‌ی چیرۆکنووسه که ئه‌وه‌نده خۆی له‌ باران هه‌لکیشاوه، خۆی ناوناوه (باران)، مه‌به‌ستم چیرۆکنووسه، ئه‌گه‌ر به‌هه‌له‌دا نه‌چووبم باران ناویکی خوازراوی چیرۆکنووسه؟! با بگه‌رینیه‌وه ته‌ماشای باران مه‌به‌ستم (باران بارینه) بکه‌ین له‌ لای خاتو (باران)ی چیرۆکنووس چۆن له‌ ده‌ره‌وه و ناوه‌وی داده‌بارئ له‌ ده‌ره‌وه ته‌ماشاکانی ته‌ر ده‌کات و خه‌یاله‌کانی چه‌تر هه‌لده‌دن له‌ ناوه‌وه (باران) بارانی چیرۆکنووس بارانی کچ بارانی مروّف ته‌ر ده‌بی وه‌ک ئینسان ته‌ر ده‌بی،

باران به‌ شه‌ر دئ له‌گه‌ل سروشتی دل ره‌ق دا هه‌موو ئه‌وانه‌ی په‌لی راده‌کیشنه نیو شه‌ره‌وه، ته‌نانه‌ت ئاویته‌که‌ش، به‌ته‌نها کتوپرییه‌کان، ئه‌وانه‌ی که باران خۆی بۆ ئاماده ده‌کات. ئه‌و کتوپریانه‌ی دلی ده‌خه‌نه کار ئه‌و دل‌ه‌ی که هاوڕینی بارانه دلی خۆی که دیره‌نجیتی و به‌سه‌ریدا ده‌بارئ بۆ دلخۆش کردنی خۆی. ئینجا کۆده‌که له‌ نیو ئه‌و کارته‌دا نییه که که‌چه‌که ده‌یخاته نیو مۆبایله‌که‌ی و ته‌ماشای ده‌کات په‌یامیکی زۆری بۆ هاتوه، کۆده‌که لیژده‌ایه؛ (دیمانه‌ت به‌خیر که‌چه‌ کالاکه)، دیسان گه‌وره‌بوون و بالا کردنی کۆده‌که له‌ده‌سته‌واژه‌ی به‌ته‌نها (که‌چه‌ کاله‌که)، ئه‌و له‌چیرۆکه‌که‌دا دل‌ه‌ی (زرنگانه‌وه‌یک بوو دوور دوور له‌ گویم دا، که‌سیکی له‌ ناو یاده‌وه‌ریمدا خه‌به‌رکرده‌وه). ئیدی من به‌ پال دیواره ته‌ره‌کانی شاری خه‌یاله‌که‌نی باراندا به‌ شه‌قامه‌کانی ئه‌و شه‌وه‌دا له‌ شه‌قه‌ی بال ئه‌دم و پیکه‌وه ده‌چینه دوورگه‌ی کۆده‌کانی باران. خوینته‌ر خۆی بروات چیرۆکی (تراویله‌که‌ی باله‌کان) بخوینتیه‌وه، من لیژده‌دا به‌چه‌ند کۆدیکتان ده‌سپێرم ده‌شی له‌ دورگه‌که بیاناسنه‌وه بیانگرنه باوه‌ش و خۆشه‌ویستی، که‌واته ته‌ماشاکه‌ن ئه‌مانه هه‌موو کۆدن، جگه له‌ سه‌رتاپای چیرۆکه‌کان من تراویله‌که‌ی کۆده‌کانتان بۆ ده‌که‌مه وه‌نه‌وشه؛ (نوور له‌ژیر پیستمه‌وه دیته ده‌رئ شه‌وق ده‌ده‌مه‌وه)، (پیده‌چی دایه‌خان بوونی کۆرپه‌یه‌کی کورپ به‌ هه‌توانی برینه‌کان زانیبی و بوونی کچیکیشی به‌ له‌ دایکبوونی (تا) و (ژان)، ئه‌مه وه‌لامه‌ بۆ؛ (ئه‌گه‌ر کۆرپه‌که‌مان کورپ بوو ناوی ده‌نیم بیژان، ئه‌گه‌ر کچیش بوو ناوی ده‌نیم تاژان)، (ئه‌للی یه‌که‌م جارمه هاوشانی کوریک ری ده‌که‌م، نا پیشتر وه‌ک ئیستا رووی نه‌داوه له‌گه‌لم، بتوانم به‌ده‌م ریوه گویم له‌ ته‌په‌ته‌پی دلی خۆم بی و له‌ ئیواره‌یه‌کی ناوه‌ختی وادا به‌ توپی کراسیکی ته‌نکی ره‌شه‌وه، هه‌ست به‌ به‌رزی په‌لی گه‌رمای جه‌ستم بکه‌م!). کۆدیکی نه‌ینی له‌ هه‌موو کۆده‌کان که چیرۆکنووس چنیوییه‌تی ئه‌م دوو په‌ره‌گرافه‌یه که یه‌که‌میان دیالۆگی کورپه‌ چاوه‌روانکراوه غه‌ریبه‌که‌یه؛ (تیم بروانه، قوول سه‌رنج بده و هه‌ست به‌ راستی ئه‌و قسانه بکه که ده‌یلم، ئه‌و دیره‌ په‌رتانه‌م له‌بیر بکه که هه‌نووکه لیم هه‌لوهری، من هاتووم ئه‌وه‌نده‌ت پیلیم که خۆشمویستیت و به‌خۆشه‌ویستیت ده‌سپێرم، ئاخه‌ر شتیکی نییه له‌م جیهانه‌دا که ئه‌گه‌ری هه‌لوه‌شاندنه‌وه‌ی نه‌بیت، بمبووره!). په‌ره‌گرافی دووه‌م دوو کۆدی لیک گری دراوی چر و به‌ ته‌ون و پۆدارن، ته‌ماشای من ده‌یانخه‌مه نیو که‌وانه‌وه بۆ زیاتر سه‌رنج خسته‌سه‌ریان؛ (هه‌وا زۆر ساردی کردبوو، باوه‌شم کردبوو به‌خۆمدا)، (هه‌له‌له‌رزیم و گازم له‌ روومه‌تی خۆم ده‌گرت)، (قه‌مه‌سه‌له‌که‌ی داکه‌ند تاکو من له‌به‌ری بکه‌م)، (قبوولم نه‌کرد). ئیستا بۆ زیاتر سه‌رنج راکیشان بۆ کۆده‌کان که‌وانه‌یه‌کی دی به‌کار ده‌هینن (ده‌نگی ترپه‌ی پیلاره‌کانی به‌سه‌ر ترپه‌ خیراکانی دل‌دا زال بوو)، (هه‌ستم به‌غه‌ریبی ده‌کرد که ئه‌وم له‌ ته‌نیشته‌ خۆمه‌وه ده‌بینی)، (هه‌ستم ده‌کرد هه‌رگیز بۆ ساتیکی که‌میش چیه‌ من ئه‌و کورپه‌م نه‌ناسیوه!).

((نامه‌یه‌ک بۆ به‌هه‌شت)) کۆمه‌لیک وینه‌ی جوان و هه‌ستی ناسک و شاعیرانه ده‌گریته‌ خو، ویرایی ئه‌وه‌ش گولبژیریکی به‌رچاو له‌ رووناکبیری و ئاگاداری (باران) ده‌گه‌یه‌نی له‌ ئه‌ده‌ب و رۆشنیرانی جیهانی. ئیدی من به‌ش به‌ حالی خۆم به‌ خۆشه‌ویستی نا، به‌ عه‌شقیکی هه‌میشه‌بیان ده‌سپێرم، پیرۆز بیت ده‌ست و په‌نجه‌کانی (باران).

